

NACIONĀLĀ SEPA DARBA GRUPA

efektīvam Vienotās eiro maksājumu telpas ieviešanas procesam Latvijā

Sanāksmes protokols

Rīgā

2011. gada 3. februārī

Nr. 6

Sanāksmi vada:

Latvijas Bankas Maksājumu sistēmu pārvaldes vadītājs, Nacionālās SEPA darba grupas (NSDG) vadītājs E. Gailītis

Sanāksmi protokolē:

Latvijas Bankas Maksājumu sistēmu pārvaldes Maksājumu sistēmu politikas daļas vecākā maksājumu un finanšu tirgus analītiķe D. Kalsone

Sanāksmē piedalās:

Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācijas pārstāvis, SIA "TietoEnator" vadošais biznesa arhitekts A. Belis
Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve, SIA "Lattelecom" Finanšu daļas Naudas līdzekļu pārvaldes nodaļas vadītāja I. Katkovska
Latvijas Komercbanku asociācijas Latvijas pārstāvis Eiropas Maksājumu padomē M. Kovaļevskis
Latvijas Komercbanku asociācijas Maksājumu komitejas priekšsēdētāja vietnieks K. Kravčuns
VAS "Latvijas Pasts" maksājumu pakalpojumu direktors D. Krūmiņš
Latvijas Komercbanku asociācijas Maksājumu karšu komitejas pārstāve I. Kešāne
Mazo un vidējo komersantu un amatniecības konsultatīvās padomes pārstāvis L. Počs
Latvijas Tirgotāju asociācijas pārstāvis, SIA "RIMI Latvia" naudas plūsmas un riska vadītājs Ģ. Polis
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Informācijas tehnoloģiju daļas Galvenais informācijas sistēmu auditors A. Šinka
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Informācijas tehnoloģiju daļas vadītājs A. Šmits
Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktore B. Vītoliņa

Sanāksmē nepiedalās:

VAS "Latvijas Pasts" valdes locekle I. Aleksandroviča
SIA "First Data Latvia" izpilddirektore Z. Brīvule-Jansone
Latvijas Komercbanku asociācijas Maksājumu komitejas priekšsēdētājs, NSDG vadītāja vietnieks K. Čuntonovs
Latvijas Tirgotāju asociācijas prezidents H. Danusēvičs
AS "Itella Information" valdes priekšsēdētājs A. Greitāns
Latvijas Republikas Finanšu ministrijas ES un starptautisko lietu departamenta direktora vietniece, ES tiesību nodaļas vadītāja Z. Medne
Latvijas Darba devēju konfederācijas tautsaimniecības eksperte I. Olafsone
Latvijas Republikas Valsts kases Norēķinu departamenta direktora vietniece V. Putne

Sanāksmi sāk plkst. 14.00.

E. Gailītis atklāj NSDG ārkārtas sēdi, izsludinot dienas kārtības vienīgo punktu – Eiropas Maksājumu drošības foruma jautājumu izskatīšanu. NSDG tiek informēta, ka Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociāciju sēdē pārstāv Aivars BELIS un Mazo un vidējo komersantu un amatniecības konsultatīvās padomi Linards POČS. Atbilstoši NSDG ārkārtas sēdes tēmai ir īpaši aicināti Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Informācijas tehnoloģiju daļas pārstāvji – daļas vadītājs Artis ŠMITS un galvenais informācijas sistēmu auditors Arnis ŠINKA.

E. Gailītis informē NSDG par dienas kārtības jautājuma aktualitāti, t.sk. akcentējot katra NSDG pārstāvja lomu un nozīmi gan maksājumu procesā, gan maksājumu drošības griezumā. E. Gailītis norāda, ka papildus informācija par maksājumu drošības jautājumu ir iekļauta arī iepriekšējā sēdē diskutētajā Eiropas Centrālās Bankas septītajā SEPA progresa ziņojumā (pieejams: <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/singleeuropaymentsarea201010en.pdf?d6a53fda80feb89d340460629188a89>).

D. Kalsone sniedz prezentāciju (pielikumā) par Eiropas Maksājumu drošības forumu un tiek uzsāktas diskusijas, ar mērķi apzināt Latvijas maksājumu drošības jautājumu prioritātes un kurās no Eiropas Maksājumu drošības foruma apakšgrupām – karšu, citu maksājumu instrumentu vai statistikas – būtu aktuāli piedalīties Latvijas pārstāvim.

I. Ķešāne atgādina, ka Latvijā nav vietējo karšu shēmu. Visas Latvijas banku izdotas kartes ir starptautisko karšu organizāciju kartes un attiecīgi Latvijas bankas ievēro starptautisko karšu organizāciju prasības. Starptautiskās karšu organizācijas VISA un MasterCard ir publiski paudušas apņemšanos ievērot SEPA karšu ietvara prasības un līdz ar to arī Latvijas karšu tirgus ir samērots ar SEPA prasībām. I. Ķešāne informēs LKA Maksājumu karšu komiteju un sniegs atbildi par to, cik lielā mērā būtu pieņemama pasīva darbība Eiropas Maksājumu drošības forumā un cik svarīgi būtu piedalīties karšu maksājumu drošības rekomendāciju izstrādē.

I. Katkovska stāsta, ka Latvijā ir arī aktivizējies mobilo karšu maksājumu un potenciāli arī šādi aspekti karšu maksājumu drošības jomā būtu aktuāli.

M. Kovaļevskis stāsta, ka savukārt attiecībā uz e-komerciju Latvijas banku prakse neparedz iespēju nodot personalizētos drošības elementus trešajām personām. Iepērkoties Latvijas tirgotāju interneta veikalos, pircējs tiek pārsūtīts uz attiecīgās bankas internetbanku.

A. Šmits informē, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisija 2010. gada 8. oktobrī apstiprināja Finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku informācijas sistēmu drošības normatīvie noteikumus, kas stājās spēkā 2011. gada 1. janvārī (pieejams: http://www.fktk.lv/texts_files/IS%20drosibas%20noteikumi.pdf). Jaunā noteikumu redakcija ietver prasības arī par divu faktoru autentifikācijas internetbankās. A. Šmits secina, ka līdz ar to iespējams šāda Latvijas prakse ir jau viena no aktuālākajām Eiropā.

L. Počs vaicā, kādā mērā tiek plānots kompensēt šīs investīcijas.

D. Kalsone atbild, ka SEPA projektā lielākais izmaksu slogs ir uz banku, lielo uzņēmumu un valsts pārvaldes iestāžu budžetiem. Mazie un vidējie uzņēmumi un patērētāji SEPA projektā neveic investīcijas. Savukārt ieguvēji no maksājumu drošības vienotiem standartiem būs visi.

Nolemj:

1. NSDG locekļiem līdz 2011. gada 10. februārim sniegt savu uzņēmumu, asociāciju un iestāžu viedokli par Latvijas maksājumu drošības jautājumu prioritātēm.
2. Latvijas Banka līdz 2011. gada 11. februārim apkopo iesniegtos NSDG locekļu viedokļus un sagatavo atbildi Eiropas Maksājumu drošības foruma organizatoriem. Sagatavoto atbildi iesniedz NSDG rakstiskajā konsultācijā.
3. Atkarībā no saņemtā LKA Maksājumu karšu komitejas viedokļa, iesniegt NSDG priekšlikumu par I. Ķešānes kā Latvijas industrijas pārstāves Eiropas Maksājumu drošības forumā.
4. NSDG locekļiem līdz 2011. gada 14. februārim sniegt komentārus par 2. punktā minēto rakstisko konsultāciju un 3. punktā minēto industrijas pārstāvi.
5. Latvijas Banka līdz 2011. gada 15. februārim NSDG vārdā nosūta atbildi Eiropas Maksājumu drošības forumam.

Sanāksmi beidz plkst. 15.30.

Sanāksmes vadītājs

/Egons Gailītis/

Protokoliste

/Dace Kalsone/

LATVIJAS BANKA

Par Eiropas maksājumu drošības forumu

Nacionālā SEPA darba grupa
Rīgā 03.02.2011.

LATVIJAS BANKA

SEPA darba grupas diskusijas jautājumi

- 1. Kāpēc svarīgs ir jautājums par maksājumu drošību?**
2. Kāds ir Eiropas maksājumu drošības foruma mērķis?
3. Kādas ir potenciālās Eiropas maksājumu drošības foruma prioritātes 2011. gadam?
4. Kas jādara Latvijas NSDG?
5. Kādas ir Latvijas prioritātes maksājumu drošības jomā?
6. Kāds ir turpmākais Latvijas darbs Eiropas maksājumu drošības forumā?

Maksājumu drošības nozīme

E-komercijas attīstība

Pārrobežu maksājumu vides vienkāršošanās Eiropā, piemēram, SEPA projekts, e-rēķinu projekts

Maksājumu inovāciju attīstība

Krāpniecības risku mazināšana

Eiropas maksājumu drošības forums

Foruma mērķis:

- veicināt vienotu izpratni par maksājumu drošības jautājumiem visu maksājumā iesaistīto pušu starpā, kā arī starp uzraudzības un pārraudzības iestādēm
- izstrādāt vienotus drošības nosacījumus – rekomendācijas – maksājumu industrijai Eiropā

Foruma sastāvs: ES dalībvalstu pārraudzības uzraugi, kā arī industrijas pārstāvji

Eiropas maksājumu drošības foruma potenciālās prioritātes 2011. gadam

- Klientu identifikācija un autentifikācija
- Maksājumu transakciju autentiskums un pierādāmība
- Autorizāciju kontrole sistēmās, datu bāzēs un aplikācijās
- Datu integritāte maksājumu transakcijās, ierakstos un informācijā
- Personalizēto drošības elementu un citas saistītās maksājumu iniciēšanai nepieciešamās informācijas aizsardzība

Latvijas SEPA darba grupas uzdevums

- Jāidentificē maksājumu drošības prioritātes Latvijā

arī

- Jāizvirza industrijas pārstāvis, kas būtu Latvijas pārstāvis, kad Forumā būs plānotas kopsapulces ar industrijas pārstāvjiem

- Jāapzina monitorēšanas iespējas, t.i. statistika

Latvijas maksājumu drošības prioritātes

- Maksājumu kartes
 - = EMV jautājums
 - = Karšu maksājumi internetā
- Kredīta pārvedumi
 - = E-komercijas maksājumi
 - = Mobilie maksājumi
- Tiešā debeta maksājumi

Vai ir aktuālas konsultācijas ar datu aizsardzības iestādēm, policijas iestādēm...?

Latvijas darbs Eiropas forumā

Darbs Eiropas forumā – rotācijas principa ievērošana ārpus eiro zonas valstīm

Bet!

Aktīvs darbs apakšgrupās – *karšu, citu maksājumu instrumentu vai statistikas* – diskusijas, darbs pie konkrētām izstrādēm, materiāli

vai

Elastīga, taču pasīvāka Eiropas foruma rekomendāciju ieviešana

2011. gada 22. februārī – Eiropas maksājumu drošības foruma pirmā kopsapulce

Līdz 14. februārim – NSDG rakstiski saskaņo Latvijas prioritātes

Līdz 10. februārim – NSDG pārstāvis iesniedz priekšlikumus par Latvijas prioritātēm

